

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 29. júna 2010*

Vo veci C-139/07 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 28. februára 2007,

Európska komisia, v zastúpení: V. Kreuzschitz, P. Aalto a C. Docksey, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Technische Glaswerke Ilmenau GmbH, so sídlom v Ilmenau (Nemecko), v zastúpení: C. Arhold a N. Wimmer, Rechtsanwälte,

žalobkyňa v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: nemčina.

ktorú v konaní podporujú:

Dánske kráľovstvo, v zastúpení: B. Weis Fogh, splnomocnená zástupkyňa, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník konania v odvolacom konaní,

Fínska republika, v zastúpení: J. Heliskoski, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

Švédske kráľovstvo, v zastúpení: K. Wistrand, S. Johannesson a K. Petkovska, splnomocnené zástupkyne,

vedľajší účastníci konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, R. Silva de Lapuerta a C. Toader, sudcovia A. Rosas, K. Schiemann, E. Juhász, G. Arestis (spravodajca) a T. von Danwitz,

generálna advokátka: J. Kokott,
tajomníci: H. von Holstein, zástupca tajomníka, a B. Fülöp, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 16. júna 2009,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 8. septembra 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- ¹ Komisia Európskych spoločenstiev sa svojím odvolaním domáha zrušenia rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev zo 14. decembra 2006, Technische Glaswerke Ilmenau/Komisia, (T-237/02, Zb. s. II-5131, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým uvedený súd zrušil rozhodnutie Komisie z 28. mája 2002 (ďalej len „sporné rozhodnutie“) v rozsahu, v akom zamietá prístup k dokumentom súvisiacim s konaniami o preskúmaní štátnej pomoci poskytnutej spoločnosti Technische Glaswerke Ilmenau GmbH (ďalej len „TGI“).

Právny rámec

- 2 Článok 255 ES zaručuje každému občanovi Únie a každej fyzickej alebo právnickej osobe s bydliskom alebo sídlom v členskom štáte právo na prístup k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady Európskej únie alebo Komisie v závislosti od zásad a podmienok stanovených Radou z dôvodov verejného alebo súkromného záujmu.
- 3 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331) bolo prijaté na základe článku 255 ods. 2 ES.
- 4 Odôvodnenia č. 4, 6 a 11 uvedeného nariadenia znejú takto:

„(4) Účelom tohto nariadenia je čo najúčinnnejšie uplatniť právo verejnosti na prístup k dokumentom a ustanoviť pre tento prístup všeobecné pravidlá a obmedzenia v súlade s článkom 255 ods. 2 Zmluvy o ES.

...

(6) Je potrebné poskytnúť širší prístup k dokumentom v prípadoch, keď orgány [inštitúcie – *neoficiálny preklad*] konajú v rámci svojich právom stanovených právomocí vrátane prenesených právomocí, pričom zároveň zachovávajú efektívnosť ich rozhodovacieho procesu. Také dokumenty majú byť v čo najširšom rozsahu priamo prístupné.

...

- (11) V zásade majú byť všetky dokumenty týchto orgánov [inštitúcií – *neoficiálny preklad*] prístupné verejnosti. Je však potrebné chrániť niektoré verejné a súkromné záujmy prostredníctvom výnimiek. Orgány [inštitúcie – *neoficiálny preklad*] majú mať právo chrániť svoje vnútorné porady a rokovania v prípadoch, keď je potrebné zachovať ich schopnosť plniť úlohy. ...“
- 5 Článok 1 nariadenia č. 1049/2001 nazvaný „Účel“ pod písmenom a) uvádza, že účelom tohto nariadenia je „vymedziť pravidlá, podmienky a obmedzenia z dôvodu verejného alebo súkromného záujmu, ktorými sa spravuje právo na prístup k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (ďalej len ‚orgány,‘) [(ďalej len ‚inštitúcie‘) – *neoficiálny preklad*], ako sa ustanovuje v článku 255 Zmluvy o ES, takým spôsobom, aby sa zaistil čo najširší prístup k dokumentom“.
- 6 Článok 2 uvedeného nariadenia nazvaný „Adresát a rozsah pôsobnosti“ priznáva vo svojom odseku 1 každému občanovi Únie a každej fyzickej alebo právnickej osobe s bydliskom alebo sídlom v niektorom členskom štáte právo na prístup k dokumentom orgánov [inštitúcií – *neoficiálny preklad*] „v súlade s pravidlami, podmienkami a obmedzeniami určenými v tomto nariadení“. Odsek 3 tohto článku stanovuje, že uvedené nariadenie sa vzťahuje na všetky dokumenty „zo všetkých oblastí činnosti Európskej únie“, ktoré niektorý z orgánov [niektorá z inštitúcií – *neoficiálny preklad*] má, to znamená dokumenty, ktoré vypracoval alebo dostal [vypracovala alebo dostala – *neoficiálny preklad*] a ktoré má v držbe.
- 7 Podľa článku 3 písm. a) nariadenia č. 1049/2001 sa „dokumentom“ na účely tohto nariadenia rozumie „akýkoľvek obsah bez ohľadu na to, aké je jeho médium (napísaný na papieri alebo uložený v elektronickej forme alebo ako zvukový, vizuálny alebo audiovizuálny záznam), týkajúci sa akejkoľvek veci vzťahujúcej sa na politiku, činnosť a rozhodnutia, ktoré spadajú do oblasti pôsobnosti príslušného orgánu [príslušnej inštitúcie – *neoficiálny preklad*]“.

8 Článok 4 nariadenia č. 1049/2001 nazvaný „Výnimky“ stanovuje:

„...“

2. Orgány [inštitúcie – *neoficiálny preklad*] odmietnu prístup k dokumentu v prípade, keď by sa jeho zverejnením porušila ochrana:

— ...

— súdneho konania a právneho poradenstva,

— účelu inšpekcií, vyšetrovania a kontroly,

pokiaľ nepreváži verejný záujem na jeho zverejnení.

3. Prístup k dokumentu, ktorý orgán vypracoval [inštitúcia vypracovala – *neoficiálny preklad*] pre vnútornú potrebu alebo ktorý orgán obdržal [inštitúcia obdržala – *neoficiálny preklad*], vzťahujúcemu sa k veci, v ktorej ešte orgán nerozhodol [inštitúcia nerozhodla – *neoficiálny preklad*], bude odmietnutý v prípade, ak by zverejnenie dokumentu mohlo vážne narušiť rozhodovací proces orgánu [inštitúcie – *neoficiálny preklad*], pokiaľ nepreváži verejný záujem na jeho zverejnení.

Prístup k dokumentu, ktorý obsahuje stanoviská pre vnútornú potrebu, ktoré sú súčasťou rokovaní a predbežných porád v dotknutom orgáne [v dotknutej inštitúcii – *neoficiálny preklad*], bude odmietnutý aj po prijatí rozhodnutia, ak by zverejnenie dokumentu mohlo vážne narušiť rozhodovací proces orgánu [inštitúcie – *neoficiálny preklad*], pokiaľ nepreváži verejný záujem na jeho zverejnení.

...

6. Ak sa ktorákoľvek z výnimiek vzťahuje iba na niektoré časti požadovaného dokumentu, zostávajúce časti dokumentu sa uvoľnia na zverejnenie.

7. Výnimky stanovené v odsekoch 1 až 3 sa vzťahujú iba na obdobie, v priebehu ktorého je ochrana odôvodnená na základe obsahu daného dokumentu. ...“

9. Článok 6 nariadenia č. 1049/2001 nazvaný „Žiadosti“ vo svojom odseku 1 stanovuje, že „žiadosti o prístup k dokumentu sa podávajú... dostatočne presným spôsobom, aby orgán mohol [inštitúcia mohla – *neoficiálny preklad*] dokument identifikovať“ a že „žadateľ nie je povinný uviesť dôvod svojej žiadosti“. Odsek 2 uvedeného článku stanovuje, že „ak žiadosť nie je dostatočne presná, orgán [inštitúcia – *neoficiálny preklad*] požiada žiadateľa, aby žiadosť spresnil“. Odsek 3 toho istého článku uvádza, že „v prípade žiadosti týkajúcej sa veľmi dlhého dokumentu alebo veľkého počtu dokumentov sa môže orgán [inštitúcia – *neoficiálny preklad*] so žiadateľom neformálne poradiť s cieľom nájsť vhodné riešenie“.

- 10 Okrem toho nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [88] Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339) definuje postupy, ktoré Komisia uplatňuje pri výkone právomoci, ktorú jej priznáva článok 88 ES, rozhodovať o zlučiteľnosti štátnej pomoci so spoločným trhom.
- 11 Článok 20 nariadenia č. 659/1999 nazvaný „Práva zainteresovaných strán [dotknutých osôb – *neoficiálny preklad*]“ stanovuje:

„1. Akákoľvek zainteresovaná strana [dotknutá osoba – *neoficiálny preklad*] môže predložiť pripomienky podľa článku 6 po rozhodnutí Komisie začať konanie vo veci formálneho zisťovania. Akákoľvek zainteresovaná strana [dotknutá osoba – *neoficiálny preklad*], ktorá predložila také pripomienky a akýkoľvek príjemca individuálnej pomoci, získa kópiu rozhodnutia prijatého Komisiou podľa článku 7.

2. Akákoľvek zainteresovaná strana [dotknutá osoba – *neoficiálny preklad*] môže informovať Komisiu o akejkoľvek údajnej protiprávnej pomoci a akomkoľvek údajnom nesprávnom použití pomoci. Keď Komisia zvažuje, že na základe informácií, ktoré má, existujú nedostatočné dôvody na zaujatie stanoviska k prípadu, bude informovať o tom zainteresovanú stranu [dotknutú osobu – *neoficiálny preklad*]. Keď Komisia prijme rozhodnutie o prípade, týkajúce sa predmetu poskytnutých informácií, zašle kópiu tohto rozhodnutia zainteresovanej strane [dotknutej osobe – *neoficiálny preklad*].

3. Na požiadanie akákoľvek zainteresovaná strana [dotknutá osoba – *neoficiálny preklad*] získa kópiu akéhokoľvek rozhodnutia podľa článkov 4 a 7, článku 10 ods. 3 a článku 11.“

Skutkové okolnosti

- 12 Listom z 1. decembra 1998 Spolková republika Nemecko oznámila Komisii rôzne opatrenia, ktorých cieľom bola finančná konsolidácia spoločnosti TGI, vrátane čiastočného odpustenia platobnej povinnosti a bankovej pôžičky.
- 13 Komisia v súvislosti s uvedeným odpustením a pôžičkou začala 4. apríla 2000 konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 ES, ktoré bolo zapísané do registra pod číslom C 19/2000.
- 14 Komisia rozhodnutím z 12. júna 2001, v ktorom obmedzila svoje posúdenie len na opatrenie odpustenia platobnej povinnosti, vyhlásila, že toto opatrenie predstavuje štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom. Spoločnosť TGI napadla toto rozhodnutie žalobou o neplatnosť podanou 28. augusta 2001 na Súd prvého stupňa, ktorá bola zamietnutá rozsudkom z 8. júla 2004, Technische Glaswerke Ilmenau/ Komisia (T-198/01, Zb. s. II-2717), potvrdeným v odvolacom konaní rozsudkom Súdneho dvora z 11. januára 2007 (C-404/04 P).
- 15 Dňa 3. júla 2001 začala Komisia druhé konanie vo veci formálneho zisťovania pod číslom C 44/2001 podľa článku 88 ods. 2 ES v súvislosti najmä s bankovou pôžičkou.
- 16 Listom z 24. októbra 2001 TGI predložila svoje pripomienky v rámci druhého konania vo veci formálneho zisťovania a požiadala Komisiu, aby jej poskytla prístup k verzii spisu, ktorá nemá dôverný charakter, a možnosť následne predložiť nové pripomienky. Komisia túto žiadosť listom z 23. novembra 2001 zamietla.

- 17 Listom z 1. marca 2002 TGI požiadala na základe nariadenia č. 1049/2001 o prístup ku všetkým dokumentom v spisoch Komisie v súvislosti so štátnou pomocou, ktorá sa jej týkala, a najmä s vecou vedenou pod číslom C 44/2001, ako aj ku všetkým dokumentom v spisoch Komisie týkajúcim sa štátnej pomoci v prospech podniku Schott Glas, s výnimkou obchodného tajomstva týkajúceho sa iných podnikov.
- 18 Listom z 27. marca 2002 Komisia zamietla túto žiadosť o prístup, pričom predovšetkým uviedla, že na požadované dokumenty sa vzťahuje výnimka upravená v článku 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001. Komisia tiež upresnila, že dokumenty týkajúce sa spoločnosti TGI sú dokumentmi, ktoré sú súčasťou prebiehajúceho konania vo veci formálneho zisťovania C 44/2001.
- 19 Listom z 15. apríla 2002 spoločnosť TGI zaslala generálnemu tajomníkovi Komisie v súlade s článkom 7 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001 opakovanú žiadosť o prístup.
- 20 Generálny tajomník sporným rozhodnutím zamietol túto žiadosť o prístup, čím potvrdil zamietnutie, ktoré už spoločnosť TGI dostala, z dôvodu, že zverejnenie týchto rôznych dokumentov by mohlo narušiť ochranu účelu inšpekcií a vyšetrovania, pričom táto výnimka z práva na prístup je výslovne upravená v článku 4 ods. 2 tretej zarážke nariadenia č. 1049/2001.
- 21 Uvedené rozhodnutie okrem toho uvádza, že žiadosť spoločnosti TGI zahŕňa sprístupnenie dokumentov obsahujúcich podrobný opis projektu Schott Glas, čo by mohlo vážne ohroziť obchodné záujmy tejto spoločnosti, pričom tento záujem je výslovne chránený výnimkou z práva na prístup stanovenou v článku 4 ods. 2 uvedeného nariadenia. Ďalej predmetné rozhodnutie spresňuje, že sa preskúmala možnosť

sprístupnenia častí požadovaných dokumentov, na ktoré sa nevzťahujú výnimky, ale ukázalo sa, že tieto dokumenty nemožno rozdeliť na časti, ktoré majú dôverný charakter, a časti, ktoré takýto charakter nemajú. V rozhodnutí sa napokon tiež uvádza, že v danom prípade neexistuje prevažujúci verejný záujem, ktorý by odôvodnil sprístupnenie predmetných dokumentov.

- 22 Komisia ukončila 2. októbra 2002 druhé konanie vo veci formálneho zisťovania pod číslom C 44/2001 prijatím rozhodnutia K(2002) 2147 v konečnom znení, v ktorom najmä uviedla, že banková pôžička poskytnutá spoločnosti TGI predstavuje štátnu pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom. Spoločnosť TGI napadla toto rozhodnutie 17. decembra 2002 podaním žaloby o neplatnosť na Súde prvého stupňa (vec T-378/02), pričom táto vec bola predmetom uznesenia o výmaze zo 16. mája 2007.

Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

- 23 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 8. augusta 2002 spoločnosť TGI podala žalobu smerujúcu k zrušeniu sporného rozhodnutia s výnimkou tej jeho časti, ktorá sa vzťahuje na zamietnutie prístupu k dokumentom priamo spojeným s prebiehajúcim konaním o preskúmaní štátnej pomoci týkajúcej sa spoločnosti Schott Glas. Švédskemu kráľovstvu a Fínskej republike bolo povolené vedľajšie účastníctvo na podporu návrhov spoločnosti TGI.
- 24 Komisia, podporovaná spoločnosťou Schott Glas, navrhovala, aby Súd prvého stupňa zamietol žalobu ako nedôvodnú.

- 25 Napadnutým rozhodnutím Súd prvého stupňa jednak žalobu zamietol ako neprípustnú v rozsahu, v akom smeruje k zrušeniu údajného konkludentného odmietnutia prístupu k dokumentom týkajúcim sa „skončeného konania o pomoci v rámci privatizácie Jenaer Schott Glas“, a jednak zrušil sporné rozhodnutie v rozsahu, v akom sa týka zamietnutia prístupu k dokumentom súvisiacim s konaniami o preskúmaní štátnej pomoci poskytnutej TGI.
- 26 Osobitne v rámci žalobného dôvodu uplatneného spoločnosťou TGI a založeného na porušení článku 4 nariadenia č. 1049/2001 týkajúceho sa výnimky z práva na prístup vyplývajúcej z ochrany účelu inšpekcií, vyšetrovania a kontroly Súd prvého stupňa najskôr v bode 76 napadnutého rozsudku uviedol, že dokumenty uvedené v žiadosti o prístup sa skutočne týkajú „vyšetrovania“ v zmysle odseku 2 tretej zarážky uvedeného článku a v bode 77 uvedeného rozsudku určil, že samotná okolnosť, že dokument sa týka záujmu chráneného výnimkou, nemôže stačiť na odôvodnenie uplatnenia tejto výnimky. Súd prvého stupňa dodal, že takéto uplatnenie môže byť v zásade odôvodnené iba za predpokladu, že inštitúcia predtým posúdila, po prvé, či prístup k dokumentu konkrétne a skutočne ohrozí chránený záujem, a po druhé, či v prípadoch upravených v článku 4 ods. 2 a 3 uvedeného nariadenia neexistuje prevažujúci verejný záujem odôvodňujúci zverejnenie predmetného dokumentu. Súd prvého stupňa z toho vyvodil záver, že preskúmanie, ktoré má vykonať inštitúcia na účely uplatnenia výnimky, musí byť v zásade vykonané konkrétne a musí byť uvedené v dôvodoch rozhodnutia.
- 27 Súd prvého stupňa ďalej v bode 78 uvedeného rozsudku upresnil, že z nariadenia č. 1049/2001 vyplýva, že všetky výnimky uvedené v odsekoch 1 až 3 jeho článku 4 sa majú uplatniť „na dokument“. V tom istom bode s odkazom na bod 70 rozsudku Súdu prvého stupňa z 13. apríla 2005, Verein für Konsumenteninformation/Komisia (T-2/03, Zb. s. II-1121), tiež uviedol, že toto konkrétne preskúmanie sa preto musí vykonať pre každý dokument uvedený v žiadosti.

- 28 Súd prvého stupňa v bode 79 napadnutého rozsudku opäť s odkazom na posledný uvedený rozsudok zdôraznil, že len konkrétne a individuálne preskúmanie, a nie abstraktné a celkové preskúmanie, umožní inštitúcii posúdiť možnosť poskytnúť žiadateľovi čiastočný prístup v súlade s článkom 4 ods. 6 nariadenia č. 1049/2001 a že pokiaľ ide o uplatnenie *ratione temporis* výnimiek z práva na prístup, odsek 7 uvedeného článku 4 stanovuje, že výnimky uvedené v jeho odsekoch 1 až 3 sa vzťahujú iba na obdobie, v priebehu ktorého je ochrana odôvodnená na základe „obsahu daného dokumentu“. Ďalej v bode 80 uvedeného rozsudku rozhodol, že v danom prípade z odôvodnenia sporného rozhodnutia nevyplýva, že Komisia vykonala konkrétne a individuálne posúdenie obsahu dokumentov uvedených v žiadosti o prístup.
- 29 Súd prvého stupňa okrem toho v bode 85 napadnutého rozsudku uviedol, že povinnosť inštitúcie vykonať konkrétne a individuálne posúdenie obsahu dokumentov uvedených v žiadosti o prístup k týmto dokumentom je zásadným riešením, ktoré sa použije na všetky výnimky uvedené v odsekoch 1 až 3 článku 4 nariadenia č. 1049/2001 bez ohľadu na oblasť, ktorej sa požadované dokumenty týkajú, či už ide konkrétne o oblasť kartelových dohôd, alebo o oblasť preskúmania verejnej pomoci.
- 30 Súd prvého stupňa však v bode 86 napadnutého rozsudku dodal, že uvedené preskúmanie nemusí byť nevyhnutné, ak vzhľadom na osobitné okolnosti daného prípadu je zjavné, že prístup k dokumentom má byť zamietnutý, alebo naopak povolený. Tak by to bolo podľa Súdu prvého stupňa najmä v prípade, ak určité dokumenty boli najprv buď zjavne ako celok chránené niektorou výnimkou z práva na prístup, alebo naopak, ak boli zjavne ako celok prístupné, alebo nakoniec, ak už boli za podobných okolností konkrétne a individuálne posúdené Komisiou.
- 31 Ako bolo uvedené v bode 87 napadnutého rozsudku, na účely preskúmania, či sa žiadosť spoločnosti TGI týkala dokumentov, vo vzťahu ku ktorým nebolo vzhľadom

na okolnosti v danom prípade potrebné pristúpiť ku konkrétnemu a individuálnemu preskúmaniu, Súd prvého stupňa v bode 88 uvedeného rozsudku poukázal na to, že Komisia v spornom rozhodnutí odôvodnila uplatnenie výnimky založenej na ochrane účelu inšpekcií a vyšetrovania tvrdením, že v rámci prebiehajúcich vyšetrovaní týkajúcich sa zlučiteľnosti štátnej pomoci s jednotným trhom je nevyhnutná lojálna spolupráca a vzájomná dôvera medzi Komisiou, členským štátom a dotknutými podnikmi, aby sa jednotlivým „stránám“ umožnilo slobodne sa vyjadriť, a že sprístupnenie dokumentov súvisiacich s týmito vyšetrovaniami „by mohlo narušiť preskúmanie tejto sťažnosti a ohroziť tento dialóg“.

- 32 Súd prvého stupňa v bode 89 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že také všeobecné posúdenie, aké sa uplatňuje na celý administratívny spis týkajúci sa konaní o preskúmaní štátnej pomoci poskytnutej spoločnosti TGI, nepreukazuje v danom prípade existenciu osobitných okolností, ktoré by umožňovali vyvodiť záver, že nebolo potrebné vykonať konkrétne a individuálne preskúmanie dokumentov, ktoré tento spis obsahuje. Podľa Súdu prvého stupňa toto posúdenie najmä nepreukazuje, že na dokumenty ako celok sa zjavne vzťahovala výnimka z práva na prístup.
- 33 Navyše Súd prvého stupňa v bode 92 napadnutého rozsudku považoval za paradoxné pripomínať potrebu úprimného a priameho dialógu medzi Komisiou, členským štátom a „dotknutými podnikmi“ v rámci atmosféry lojálnej spolupráce a vzájomnej dôvery, keď sa práve jednej z dotknutých „strán“ upiera, aby sa oboznámila so všetkými informáciami, ktoré sa priamo týkajú samotného predmetu diskusií.
- 34 Napokon Súd prvého stupňa v bode 100 napadnutého rozsudku dospel k záveru, že žalobný dôvod založený na absencii konkrétneho a individuálneho preskúmania dokumentov uvedených v žiadosti o prístup musí byť prijatý a že obyčajné a jednoduché zamietnutie prístupu spoločnosti TGI zo strany Komisie predstavuje v dôsledku toho nesprávne právne posúdenie. Súd prvého stupňa preto v bode 1 výroku napadnutého rozsudku rozhodol, že Komisia porušila článok 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001 a že

sporné rozhodnutie musí byť teda zrušené v rozsahu, v akom sa týka zamietnutia prístupu k dokumentom súvisiacim s konaniami o preskúmaní štátnej pomoci poskytnutej spoločnosti TGI bez toho, aby bolo potrebné preskúmať ostatné dôvody neplatnosti uplatňované spoločnosťou TGI a Švédskym kráľovstvom. Súd prvého stupňa okrem toho v bode 3 výroku uvedeného rozsudku rozhodol, že Komisia znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť tri štvrtiny trov konania, ktoré vznikli TGI.

Návrhy účastníkov konania na Súdnom dvore

- 35 Komisia sa svojím odvolaním domáha jednak zrušenia napadnutého rozsudku v rozsahu, v akom zrušuje sporné rozhodnutie, a jednak zaviazania spoločnosti TGI na náhradu trov konania.
- 36 Spoločnosť TGI, Fínska republika a Švédske kráľovstvo navrhujú zamietnutie odvolania. Okrem toho navrhujú, aby Súdny dvor zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.
- 37 Uznesením predsedu Súdneho dvora zo 4. marca 2008 bol Dánskemu kráľovstvu povolený vstup do konania ako vedľajšiemu účastníkovi konania na podporu návrhov spoločnosti TGI podľa článku 93 ods. 7 rokovacieho poriadku, teda výhradne prostredníctvom pripomienok počas ústnej časti konania.

O odvolaní

- 38 Na podporu svojho odvolania Komisia uvádza päť odvolacích dôvodov. Tieto dôvody sú založené po prvé na nesprávnom výklade článku 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001, po druhé na porušení vôle normotvorcu, po tretie na nedodržaní znenia článku 4 tohto nariadenia, po štvrté na porušení článku 255 ES v súvislosti s ustanoveniami a účelom uvedeného nariadenia a po piate na existencii ďalších nesprávnych právnych posúdení v napadnutom rozsudku.
- 39 Prvý odvolací dôvod uplatňovaný Komisiou, ktorý je založený na nesprávnom výklade článku 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001, sa delí na dve časti.

Argumentácia účastníkov konania

- 40 Prvou časťou svojho prvého odvolacieho dôvodu Komisia vytyka Súdu prvého stupňa, že nesprávne vyložil článok 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001, keď v bodoch 87 až 89 napadnutého rozsudku rozhodol, že neexistovali „osobitné okolnosti daného prípadu“, ako bolo uvedené v bode 86 uvedeného rozsudku, ktoré by umožnili vyvodiť záver, že nebolo potrebné vykonať konkrétne a individuálne preskúmanie dokumentov uvedených v žiadosti o prístup podanej spoločnosťou TGI podľa uvedeného nariadenia.
- 41 Podľa Komisie pritom existujú „osobitné okolnosti daného prípadu“, na základe ktorých bolo zrejmé, že prístup požadovaný spoločnosťou TGI mal byť zamietnutý. Komisia v tejto súvislosti zastáva názor, že nepriznanie práva nahliadať do spisu iným

dotknutým osobám než dotknutému členskému štátu v konaniach o štátnej pomoci musí byť, ako vyplýva z ustálenej judikatúry Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa, uznané ako „osobitná okolnosť daného prípadu“, s výnimkou prípadu, keď by nariadenie č. 1049/2001 bolo v rozpore s uvedenou judikatúrou.

- 42 Z toho vyplýva, že „osobitné okolnosti daného prípadu“ podľa Komisie zjavne preukazujú, že bolo treba zamietnuť prístup „ku všetkým dokumentom v spisoch Komisie v súvislosti so štátnou pomocou týkajúcou sa podniku TGI“ bez toho, aby bolo potrebné predtým vykonať konkrétne a individuálne preskúmanie uvedených dokumentov, a že sa na tieto dokumenty plne vzťahuje výnimka z práva na prístup stanovená v článku 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001.
- 43 Komisia okrem toho tvrdí, že body 86 a 89 napadnutého rozsudku si vzájomne protirečia. V poslednom uvedenom bode Súd prvého stupňa hľadal dôkaz o existencii osobitných okolností, aby preukázal, že konkrétne a individuálne preskúmanie dokumentov nie je nevyhnutné, zatiaľ čo v bode 86 rozhodol, že tieto okolnosti musia byť zrejme a nemajú byť preukazované.
- 44 Spoločnosť TGI, Dánske kráľovstvo, Fínska republika a Švédske kráľovstvo zastávajú názor, že tvrdenia uplatňované Komisiou v rámci prvej časti jej prvého odvolacieho dôvodu nie sú dôvodné, a že túto časť odvolacieho dôvodu teda treba zamietnuť.
- 45 Spoločnosť TGI zastáva názor, že nepriznanie práva nahliadať do spisu iným dotknutým osobám než dotknutému členskému štátu v konaniach o preskúmaní štátnej pomoci nemôže samo osebe predstavovať prekážku práva na prístup k dokumentom na základe nariadenia č. 1049/2001. Uvádza, že skutočnosť, že ide o dokumenty týkajúce sa konania o preskúmaní štátnej pomoci, neodôvodňuje žiadne osobitné zaobchádzanie. Takisto ani okolnosť, že nariadenie č. 659/1999 nepriznáva žiadne právo nahliadať do spisu uvedeným dotknutým osobám v tomto druhu konaní, nemôže byť

dostatočne osobitnou okolnosťou, aby sa nemohlo vykonať konkrétne a individuálne preskúmanie dokumentov uvedených v žiadosti o prístup podanej na základe nariadenia č. 1049/2001.

- 46 Okrem toho spoločnosť TGI spresňuje, že „osobitné okolnosti daného prípadu“ musia ísť nad rámec obvyčajnej okolnosti, že sa predmetná vec týka oblasti štátnej pomoci. Podľa spoločnosti TGI musí ísť o osobitné okolnosti „daného prípadu“, a nie o bežné okolnosti, ktoré sa všeobecne vyskytujú v oblasti štátnej pomoci. V opačnom prípade by išlo o blokovú výnimku pre konania o preskúmaní štátnej pomoci a nariadenie č. 1049/2001 by sa teda v rámci týchto konaní nepoužilo, čo Komisia odmieta.
- 47 Fínska republika dodáva, že nie je dôležité, či je žiadateľ príjemcom štátnej podpory alebo inou osobou uvedenou v článku 2 ods. 1 nariadenia č. 1049/2001. Toto posledné uvedené ustanovenie sa vzťahuje bez rozdielu na všetky žiadosti o prístup a nepriznáva uvedenému príjemcovi menej výhodné postavenie než ostatným žiadateľom, pokiaľ ide o vybavovanie žiadosti o prístup k dokumentom týkajúcim sa konania o preskúmaní štátnej pomoci.
- 48 Švédske kráľovstvo tvrdí, že zásada transparentnosti zaručená nariadením č. 1049/2001 a zásada práva na obranu, pod ktorú spadá právo nahliadať do spisu v konaniach o preskúmaní štátnej pomoci, sú dve rozdielne zásady, ktoré neprispievajú k dosiahnutiu toho istého cieľa, a že judikatúra týkajúca sa práva na obranu v uvedených konaniach tak nemôže byť relevantná pre vybavovanie žiadosti o prístup k dokumentom inštitúcií podanej na základe uvedeného nariadenia.
- 49 Okrem toho spoločnosť TGI zastáva názor, že Komisii prislúcha, aby predložila dôkaz o existencii osobitných okolností, pretože práve ona sa dovoľavala výnimky zo

základného pravidla, podľa ktorého treba vykonať konkrétne a individuálne preskúmanie dokumentov uvedených v žiadosti o prístup. V dôsledku toho Súdu prvého stupňa neprislúcha, aby *ex offico* skúmal existenciu takých okolností.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 50 Na úvod treba poznamenať, že žiadosť podaná spoločnosťou TGI sa vzťahuje na celý administratívny spis týkajúci sa konaní o preskúmaní štátnej pomoci, ktorá jej bola poskytnutá.
- 51 Je dôležité pripomenúť, že cieľom nariadenia č. 1049/2001, ktoré bolo prijaté na základe článku 255 ods. 2 ES, je, ako uvádza jeho odôvodnenie č. 4 a článok 1, priznať verejnosti čo najširšie právo na prístup k dokumentom inštitúcií. Z uvedeného nariadenia, a to najmä z jeho odôvodnenia č. 11 a článku 4, ktorý v tejto súvislosti stanovuje režim výnimiek, tiež vyplýva, že toto právo na prístup však podlieha určitým obmedzeniam z dôvodov verejného alebo súkromného záujmu.
- 52 Komisia v danom prípade konkrétne odmietla postúpiť spoločnosti TGI dokumenty súvisiace s konaniami o preskúmaní štátnej pomoci, ktorá jej bola poskytnutá, pričom sa odvolávala na výnimku z práva na prístup upravenú v článku 4 ods. 2 tretej zarážke nariadenia č. 1049/2001, ktorá vychádza z ochrany účelu inšpekcií, vyšetrovania a kontroly. Ako vyplýva z bodu 76 napadnutého rozsudku, tieto dokumenty, aké sú uvedené v žiadosti o prístup podanej spoločnosťou TGI na základe tohto nariadenia, skutočne spadajú pod „vyšetrovanie“ v zmysle uvedeného nariadenia.

- 53 Na účely odôvodnenia zamietnutia prístupu k určitému dokumentu, ktorého sprístupnenie bolo požadované, určite v zásade nestačí, že tento dokument spadá pod činnosť uvedenú v článku 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001. Dotknutá inštitúcia musí takisto poskytnúť vysvetlenie, pokiaľ ide o to, ako by prístup k uvedenému dokumentu mohol konkrétne a skutočne poškodiť záujem chránený výnimkou upravenou v tomto článku (pozri rozsudok z 1. júla 2008, Švédsko a Turco/Rada, C-39/05 P a C-52/05 P, Zb. s. I-4723, bod 49).
- 54 Súdny dvor však pripustil, že v tejto súvislosti sa dotknutá inštitúcia Spoločenstva môže opierať o všeobecné domnienky uplatňujúce sa na určité kategórie dokumentov, pretože na žiadosti o zverejnenie týkajúcej sa dokumentov rovnakej povahy je možné uplatniť podobné všeobecné úvahy (pozri rozsudok Švédsko a Turco/Rada, už citovaný, bod 50).
- 55 Pokiaľ ide o konania o preskúmaní štátnej pomoci, takéto všeobecné domnienky môžu vyplývať z nariadenia č. 659/1999, ako aj z judikatúry týkajúcej sa práva nahliadať do dokumentov založených v administratívnom spise Komisie. V tejto súvislosti treba uviesť, že cieľom nariadenia č. 659/1999 podľa jeho odôvodnenia č. 2 je kodifikovať ustálenú prax Komisie pri uplatňovaní článku 88 ods. 2 ES, keďže táto prax bola vypracovaná a zavedená v súlade s judikatúrou.
- 56 Nariadenie č. 659/1999 a konkrétne jeho článok 20 nestanovuje dotknutým osobám žiadne právo na prístup k dokumentom založeným v administratívnom spise Komisie v rámci konania o preskúmaní začatého podľa článku 88 ods. 2 ES.

- 57 Napriek tomu článok 6 ods. 2 uvedeného nariadenia č. 659/1999 stanovuje, že pripomienky predložené Komisii v rámci uvedeného konania o preskúmaní sa zašlú dotknutému členskému štátu, ktorý má potom možnosť odpovedať na tieto pripomienky v stanovenej lehote. Konanie o preskúmaní štátnej pomoci je totiž vzhľadom na jeho všeobecnú systematiku konaním začatým voči členskému štátu zodpovednému za poskytnutie pomoci a Komisia nemá právo použiť vo svojom konečnom rozhodnutí informácie, ku ktorým sa tento členský štát nemohol vyjadriť, pretože by to malo za následok porušenie práva na obranu (rozsudok z 24. septembra 2002, Falck a Acciaierie di Bolzano/Komisia, C-74/00 P a C-75/00 P, Zb. s. I-7869, bod 81).
- 58 Z vyššie uvedeného vyplýva, že dotknuté osoby, s výnimkou členského štátu zodpovedného za poskytnutie pomoci, nemajú v rámci konania o preskúmaní štátnej pomoci právo nahliadať do dokumentov založených v administratívnom spise Komisie. Túto okolnosť treba zohľadniť na účely výkladu výnimky stanovenej v článku 4 ods. 2 tretej zarážke nariadenia č. 1049/2001. Ak by totiž tieto dotknuté osoby boli oprávnené na základe nariadenia č. 1049/2001 získať prístup k dokumentom založeným v administratívnom spise Komisie, režim preskúmania štátnej pomoci by bol spochybnený.
- 59 Právo nahliadnuť do administratívneho spisu v rámci konania o preskúmaní začatého podľa článku 88 ods. 2 ES a právo na prístup k dokumentom podľa nariadenia č. 1049/2001 sa z právneho hľadiska síce líšia, ale z funkčného hľadiska vedú k porovnateľnej situácii. Prístup k spisu, bez ohľadu na právny základ jeho priznania, umožňuje totiž dotknutým osobám získať všetky pripomienky a dokumenty predložené Komisii a prípadne sa k týmto skutočnostiam vyjadriť vo svojich vlastných pripomienkach, čo môže zmeniť povahu takého konania.

- 60 Okrem toho treba spresniť, že na rozdiel od prípadov, keď inštitúcie Spoločenstva konajú v rámci svojich právom stanovených právomocí, v ktorých by mal byť podľa odôvodnenia č. 6 nariadenia č. 1049/2001 poskytnutý širší prístup k dokumentom, ako to bolo vo veci, v ktorej bol vyhlásený už citovaný rozsudok Švédsko a Turco/Rada, dokumenty týkajúce sa konaní o preskúmaní štátnej pomoci, ako sú dokumenty požadované spoločnosťou TGI, spadajú do rámca správnych funkcií osobitne priznaných uvedeným inštitúciám článkom 88 ES.
- 61 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že na účely výkladu výnimky upravenej v článku 4 ods. 2 tretej zarážke nariadenia č. 1049/2001 mal Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku zohľadniť okolnosť, že iné dotknuté osoby v konaniach o preskúmaní štátnej pomoci než dotknutý členský štát nemajú právo nahliadať do dokumentov založených v administratívnom spise Komisie, a teda uznať existenciu všeobecnej domnienky, podľa ktorej sprístupnenie dokumentov založených v administratívnom spise v zásade porušuje ochranu účelu vyšetrovania.
- 62 Táto všeobecná domnienka nevylučuje právo uvedených dotknutých osôb preukázať, že na daný dokument, ktorého sprístupnenie sa požaduje, sa uvedená domnienka nevzťahuje alebo že existuje prevažujúci verejný záujem odôvodňujúci zverejnenie uvedeného dokumentu podľa článku 4 ods. 2 nariadenia č. 1049/2001.
- 63 Súd prvého stupňa tým, že nezohľadnil uvedenú okolnosť, a tým, že v bodoch 87 až 89 napadnutého rozsudku nesprávne rozhodol, že sa v danom prípade nejavilo ako zrejmé, že bolo treba zamietnuť prístup k všetkým dokumentom týkajúcim sa konaní o preskúmaní štátnej pomoci, ktoré boli uvedené v žiadosti o prístup podanej spoločnosťou TGI na základe nariadenia č. 1049/2001, bez predchádzajúceho vykonania konkrétneho a individuálneho preskúmania týchto dokumentov, nesprávne vyložil článok 4 ods. 2 tretiu zarážku uvedeného nariadenia.

- 64 V dôsledku toho treba prvej časti prvého odvolacieho dôvodu uplatneného Komisiou vyhovieť, a zrušiť tak napadnutý rozsudok v rozsahu, v akom zrušil sporné rozhodnutie, bez toho, aby bolo potrebné skúmať druhú časť tohto odvolacieho dôvodu alebo ďalšie dôvody uplatňované Komisiou na podporu jej odvolania.

O žalobe na Súde prvého stupňa

- 65 Súdny dvor Európskej únie môže v súlade s článkom 61 prvým odsekom druhou vetou svojho štatútu v prípade zrušenia napadnutého rozsudku vydať konečný rozsudok sám, ak to stav konania dovoľuje. Treba uviesť, že tak je to aj v danom prípade.
- 66 Žaloba spoločnosti TGI podaná na Súde prvého stupňa v rozsahu, v akom o nej nebolo ešte právoplatne rozhodnuté Súdom prvého stupňa, smerovala k zrušeniu sporného rozhodnutia, keďže uvedené rozhodnutie zamietá prístup k dokumentom týkajúcim sa konaní o preskúmaní štátnej pomoci poskytnutej spoločnosti TGI a bola založená na porušení článku 4 nariadenia č. 1049/2001 Komisiou. Na podporu tohto dôvodu neplatnosti spoločnosť TGI uviedla niekoľko žalobných dôvodov. Po prvé, Komisia zamietla prístup k požadovaným dokumentom bez toho, aby vykonala konkrétne preskúmanie každého z nich. Po druhé, uvedená inštitúcia sa neoprávnene opierala o riešenia v judikatúre týkajúce sa zamietnutia prístupu k dokumentom súvisiacim s konaniami o nesplnenie povinnosti proti členskému štátu, ktoré nie sú porovnateľné s konaniami o preskúmaní pomoci. Po tretie, Komisia porušila právo na čiastočný prístup. Po štvrté, vyváženie záujmov upravené v odseku 2 uvedeného článku 4 malo viesť k sprístupneniu požadovaných dokumentov.

- 67 Pokiaľ ide pritom o prvú časť, z bodov 61 a 63 tohto rozsudku vyplýva, že Komisia mohla v danom prípade podľa článku 4 ods. 2 tretej zarážky nariadenia č. 1049/2001 zamietnuť prístup k všetkým dokumentom týkajúcim sa konaní o preskúmaní štátnej pomoci, ktoré boli uvedené v žiadosti o prístup podanej spoločnosťou TGI na základe tohto nariadenia, a to bez toho, aby predtým vykonala konkrétne a individuálne preskúmanie týchto dokumentov.
- 68 Vzhľadom na to, že zo žaloby nevyplývajú okolnosti, ktoré by mohli vyvrátiť všeobecnú domnienku uvedenú v bode 61 tohto rozsudku, spoločnosť TGI nemôže tvrdiť, že Komisia musí uskutočniť také preskúmanie, a preto musí byť táto prvá časť zamietnutá.
- 69 Z vyššie uvedeného vyplýva, že druhá časť je neúčinná. Vzhľadom na to, že článok 4 ods. 2 tretia zarážka nariadenia č. 1049/2001 v zásade umožňuje zamietnuť prístup k dokumentom založeným v spise týkajúcom sa konania o preskúmaní štátnej pomoci, odôvodnenie zamietnutia, ktoré vychádza taktiež z aspektov týkajúcich sa konaní o nesplnení povinnosti proti členskému štátu, nemôže spôsobiť protiprávnosť zamietnutia.
- 70 Tretia a štvrtá časť sú nedôvodné. Spoločnosť TGI vo svojej žalobe totiž netvrdí, že by sa na časť dokumentov uvedených v jej žiadosti nevzťahovala všeobecná domnienka uvedená v bode 61 tohto rozsudku, ani že by existoval prevažujúci verejný záujem, ktorý by odôvodňoval sprístupnenie uvedených dokumentov. Ako vyplýva z jej žaloby, spoločnosť TGI sa odvoláva len na svoj záujem ako príjemcu štátnej pomoci, ktorého sa týkajú konania o preskúmaní.
- 71 V dôsledku toho treba žalobu podanú spoločnosťou TGI na Súde prvého stupňa, ktorá navrhuje zrušenie sporného rozhodnutia v rozsahu, v akom zamietá prístup k dokumentom súvisiacim s konaniami o preskúmaní štátnej pomoci poskytnutej spoločnosti TGI, zamietnuť.

O trovách

- 72 Podľa článku 122 prvého odseku rokovacieho poriadku, ak je odvolanie dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou vo veci samej, potom rozhodne aj o trovách konania. Článok 69 uvedeného rokovacieho poriadku uplatniteľný na konanie o odvolaní na základe článku 118 toho istého rokovacieho poriadku vo svojom odseku 2 stanovuje, že účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Odsek 4 prvý pododsek uvedeného článku 69 stanovuje, že členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú svoje vlastné trovy konania.
- 73 Vzhľadom na to, že odvolaniu Komisie sa vyhovuje a žaloba spoločnosti TGI podaná na Súde prvého stupňa musí byť zamietnutá, je opodstatnené v súlade s návrhmi Komisie uložiť spoločnosti TGI znášať svoje vlastné trovy konania a povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii tak v prvostupňovom konaní, ako aj v tomto odvolacom konaní.
- 74 Dánske kráľovstvo, Fínska republika a Švédске kráľovstvo znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol a vyhlásil:

- 1. Body 1 a 3 výroku rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev zo 14. decembra 2006, Technische Glaswerke Ilmenau/Komisia (T-237/02), sa zrušujú.**

- 2. Žaloba podaná na Súde prvého stupňa Európskych spoločenstiev a domáhajúca sa zrušenia rozhodnutia Komisie Európskych spoločenstiev z 28. mája 2002 v rozsahu, v akom zamieta prístup k dokumentom súvisiacim s konaniami o preskúmaní štátnej pomoci poskytnutej spoločnosti Technische Glaswerke Ilmenau GmbH, sa zamieta.**

- 3. Technische Glaswerke Ilmenau GmbH znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Komisii tak v prvostupňovom konaní, ako aj v tomto odvolacom konaní.**

- 4. Dánske kráľovstvo, Fínska republika a Švédske kráľovstvo znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy